

**UCHWAŁA NR XVIII/110/2019
RADY MIEJSKIEJ W TYKOCINIE**

z dnia 30 grudnia 2019 r.

**w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2020 rok**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2019r. poz. 506 z późn. zm.), w związku z art. 4¹ ust. 1 i 2 ustawy z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2019r. poz. 2277, ze zm.) oraz 10 ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. 2019, poz. 852, ze zm.) uchwała się, co następuje:

§ 1. Uchwała się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2020r. stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Traci moc uchwała Nr V/26/2019 z dnia 25 stycznia 2019r. Rady Miejskiej w Tykocinie w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2019.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Tykocina.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodnicząca Rady
Miejskiej w Tykocinie

Renata Kamińska

GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII NA 2020 R.

I. Wstęp.

Podstawą prawną działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii w gminie stanowi ustawa z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii.

Ustawa o zdrowiu publicznym, która weszła w życie w 2015 roku wprowadziła zadania z zakresu zdrowia publicznego oraz zasady ich finansowania, wskazując jednocześnie wśród realizatorów jednostki samorządu terytorialnego. Dokumentem, który z kolei wskazuje konkretne zadania dla samorządów jest Narodowy Program Zdrowia (NPZ) na lata 2016-2020, przyjęty w formie rozporządzenia. To podstawowy dokument polityki zdrowia publicznego, który wyznacza cele strategiczne i operacyjne oraz najważniejsze zadania do realizacji na rzecz poprawy zdrowia i związanej z nim jakości życia społeczeństwa.

Ustawa z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t. j. z 2019r. poz. 2277) nakłada na gminę obowiązek prowadzenia działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu.

Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t. j. Dz. U. z 2019r. poz. 852) stanowi, że przeciwdziałanie narkomanii realizuje się przez odpowiednie kształtowanie polityki społecznej, gospodarczej, edukacyjnej, informacyjnej i zapobiegawczej.

Jednym z nadrzędnych i długofalowych celów polityki prorodzinnej państwa jest tworzenie warunków do pełnego rozwoju i prawidłowego funkcjonowania rodziny oraz zapobieganie występowaniu postaw społecznych grożących patologiami i uzależnieniami. Spośród licznych problemów społecznych występujących w naszym kraju, problemy związane z alkoholem mają szczególne znaczenie. Wynika to przede wszystkim z rozmiarów szkód alkoholowych oraz kosztów społecznych i ekonomicznych ponoszonych przez budżet państwa. Spożywanie napojów alkoholowych stało się niestety elementem życia codziennego. Z jednej strony jest to kwestia obyczajów i kultury uznających alkohol jako nieodłączny element przy celebracji ważnych wydarzeń rodzinnych i publicznych, z drugiej zaś strony stał się sposobem spędzania czasu wolnego i rozrywki. Nadużywanie alkoholu powoduje wiele szkód społecznych tj. zakłócenia bezpieczeństwa publicznego, przestępczość, wypadki drogowe, przemoc w rodzinie, ubóstwo i bezrobocie. W związku z powyższym działania w zakresie zapobiegania problemom alkoholowym i rozwiązywaniem ich są przedmiotem szczególnej troski organów administracji rządowej i samorządowej.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii wychodząc naprzeciw potrzebom mieszkańców związanych z problemem uzależnień obejmuje szeroki wachlarz działań, począwszy od działań terapeutycznych poprzez profilaktyczne, aż do działań zmierzających do kształtowania i utrwalania pozytywnych postaw i wartości przy szczególnym uwzględnieniu młodzieży.

II. Cele Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

1. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, edukacja publiczna w zakresie informowania o konsekwencjach nadużywania alkoholu oraz promocji zdrowego stylu życia, trzeźwości i abstynencji.
2. Rozpoznawanie specyfiki problemów alkoholowych i narkotykowych na terenie gminy Tykocin oraz potrzeb lokalnego środowiska w zakresie pomocy w ich rozwiązywaniu.
3. Zmniejszenie rozmiarów aktualnie istniejących problemów alkoholowych i narkotykowych.
4. Zapobieganie powstawaniu nowych problemów alkoholowych i narkotykowych na terenie Gminy.
5. Poszerzenie wiedzy społeczności lokalnej ukierunkowanej na zwrócenie uwagi na problem spożywania alkoholu przez osoby nieletnie.
6. Poszerzenie wiedzy osób zajmujących się profilaktyką na temat szkodliwości alkoholu oraz obowiązujących przepisów prawnych.
7. Zwiększenie zasobów i zdolności niezbędnych do radzenia sobie z istniejącymi problemami.

III. Oczekiwane efekty programu.

1. Zmniejszenie wśród młodzieży ilości zachowań ryzykownych związanych z używaniem substancji psychotropowych.
2. Dotarcie do dzieci i młodzieży spożywających alkohol.
3. Objęcie pomocą psychologiczną osób uzależnionych i ich rodzin.
4. Zmniejszenie ilości i dolegliwości alkoholowych zaburzeń życia rodzinnego wśród mieszkańców Gminy.
5. Zmniejszenie rozmiarów naruszeń prawa na rynku alkoholowym.
6. Zmniejszenie rozmiarów nietrzeźwości wśród uczestników ruchu drogowego.
7. Promowanie właściwych postaw społecznych ważnych dla profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i narkotykowych.
8. Tworzenie bazy materialnej, organizacyjnej i merytorycznej dla realizacji programu.

IV. Instytucje, organizacje i osoby pomocne w prowadzeniu działalności profilaktycznej i naprawczej:

1. Poradnie Leczenia Uzależnień.
2. Poradnia Rodzinna „Dla Zdrowia”.
3. Posterunek Policji.
4. Grupa AA „Przebudzenie”.
5. Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej.
6. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
7. Zespół Interdyscyplinarny ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
8. Parafia Rzymskokatolicka.
9. Psycholog, specjalista do spraw uzależnień.
10. Centrum Kultury, Sportu i Turystyki Ziemi Tykocińskiej.
11. Ośrodek Interwencji Kryzysowej.
12. Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna.

13. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie.
14. Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna.
15. Kuratorzy sądowi, lekarze, pedagodzy, duchowni.

Diagnoza problemów i zasobów w 2019r.

1. Liczba wydanych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych do spożycia w miejscu i poza miejscem sprzedaży – 13.
2. Liczba wygaszonych zezwoleń – 3.
3. Liczba działających punktów sprzedaży napojów alkoholowych – 24 w tym:
 - a. Spożycie alkoholu poza miejscem sprzedaży – 15.
 - b. Spożycie alkoholu w miejscu sprzedaży – 9.
4. Liczba mieszkańców Gminy na jeden punkt sprzedaży napojów alkoholowych na dzień 13.12.2019r. – 261.
5. W 2019 r. zostało wszczętych 23 procedury Niebieskiej Karty w 17 rodzinach, w 14 rodzinach występował problem alkoholowy.
6. W punkcie konsultacyjnym przeprowadzonych zostało 49 konsultacji z osobami współuzależnionymi, uzależnionymi od alkoholu, doznającymi przemocy domowej, stosującymi przemoc oraz mającymi problemy psychospołeczne i potrzebującymi porad natury prawnej.
7. W punkcie konsultacyjnym przeprowadzono 125 rozmów motywujących.
8. Liczba osób wezwanych przez GKRPA na wniosek członków rodziny, kuratorów, MOPS w związku z nadużywaniem alkoholu – 21.
9. Liczba wniosków skierowanych do sądu o leczenie odwykowe – 6.

ZADANIA GMINNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII NA ROK 2020.

I. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej osób uzależnionych od alkoholu i ich rodzin.

1. Podnoszenie kwalifikacji członków GKRPA poprzez udział w konferencjach, szkoleniach, warsztatach oraz związane z tym koszty udziału oraz dojazdu na szkolenia.
2. Dofinansowanie szkoleń dla różnych grup zawodowych biorących aktywny udział w profilaktyce problemów alkoholowych.
3. Prowadzenie punktu konsultacyjnego dla osób uzależnionych i ich rodzin oraz osób doznających przemocy w rodzinie, w tym zabezpieczenie środków na wynagrodzenie:
 - psychoterapeuty, specjalisty do spraw uzależnień i przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
 - psychologa.
4. Kierowanie osób z problemami alkoholowymi na badania, w celu uzyskania opinii psychologiczno-psychiatrycznej w przedmiocie uzależnienia od alkoholu, ze wskazaniem sposobu leczenia, kierowanie wniosków do sądu o nałożenie obowiązku leczenia odwykowego.

5. Dopuszczenie placówek, w których są prowadzone zajęcia o problematyce przeciwdziałania uzależnieniom.
6. Dofinansowanie działań i programów profilaktycznych realizowanych przez instytucje i placówki dla uzależnionych i współuzależnionych.
7. uczestnictwo w zjazdach rodzin z problemem alkoholowym, w pielgrzymkach

Podmioty odpowiedzialne za realizację zadań:

1. Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Tykocinie
2. Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

II. Udzielenie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy społecznej, prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą.

1. Wspieranie funkcjonowania Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
2. Dofinansowanie zajęć socjoterapeutycznych oraz opiekuńczo-wychowawczych dla dzieci z grupy ryzyka, zwłaszcza dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym, półkolonie, kolonie, obozy.
3. Dofinansowanie Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie oraz Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii.
4. Dofinansowanie pracy terapeutycznej z rodziną.
5. Prowadzenie zajęć świetlicowych z dziećmi i młodzieżą uczącą się, dających możliwość spędzenia czasu, odrabiania lekcji w świetlicach opiekuńczo-wychowawczych, świetlicach wiejskich.
6. Współpraca z Ośrodkiem Interwencji Kryzysowej.
7. Prowadzenie konsultacji dla rodziców, których dzieci sięgają po środki psychoaktywne oraz praca z młodzieżą eksperymentującą z substancjami psychoaktywnymi.

Podmioty odpowiedzialne za realizację zadań:

1. Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Tykocinie
2. Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
3. Posterunek Policji
4. Centrum Kultury, Sportu i Turystyki Ziemi Tykocińskiej.

III. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i narkotykowych, w szczególności dla dzieci i młodzieży.

1. Organizowanie programów profilaktycznych, spektakli teatralnych, spotkań o tematyce uzależnień dla dzieci i młodzieży; wdrażanie programów profilaktyki uniwersalnej (biorących pod uwagę wspólne czynniki ryzyka problemów alkoholowych i innych zachowań ryzykownych oraz czynniki chroniące wspierające prawidłowy rozwój).
2. Wdrażanie działań edukacyjno-sportowych mających na celu wskazanie spędzania wolnego czasu.

3. Organizowanie cyklicznych imprez edukacyjno-sportowych i rozrywkowych jako form spędzania czasu wolnego dzieci i młodzieży dla młodzieży (rozgrywki tenisa stołowego, rozgrywki w piłce siatkowej, rozgrywki w piłce ręcznej, rozgrywki w piłce nożnej rozgrywki koszykówki, biegi przełajowe).
4. Dofinansowanie aktywnych form wypoczynku letniego i zimowego dla dzieci i młodzieży z rodzin dysfunkcyjnych (obozy, kolonie, półkolonie, zimowiska, wycieczki).
5. Promocja zdrowego trybu życia poprzez organizowanie rajdów, pikników, wycieczek, zawodów sportowych, festynów, finansowanie zajęć sportowych rozszerzających ofertę szkół.
6. Organizowanie konkursów, zajęć kulturalno-sportowych, profilaktyczno-teatralnych, sportowo-profilaktycznych w czasie roku szkolnego, sportowo-rekreacyjnych w czasie wakacji i ferii zimowych.
7. Zakup nagród dla uczestników konkursów i zawodów z elementami profilaktyki uzależnień.
8. Wdrażanie programów profilaktyki wskazującej (wczesna interwencja).
9. Prenumerata czasopism, zakup książek, broszur edukacyjnych dotyczących problematyki uzależnień.

Podmioty odpowiedzialne za realizację zadań:

1. Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Tykocinie
2. Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
3. Dyrekcje Szkół na terenie miasta i Gminy.
4. Parafia Rzymskokatolicka
5. Centrum Kultury, Sportu i Turystyki Ziemi Tykocińskiej.

IV. Wspomaganie działalności instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu uzależnień.

1. Wspieranie funkcjonowania systemu współpracy międzyinstytucjonalnej.
2. Zakup sprzętu sportowego, wyposażenie świetlic itp.
3. Zakup nagród i materiałów na konkursy o tematyce prozdrowotnej, przeciwpożarowej, organizowanej przez szkoły, Centrum Kultury, Sportu i Turystyki Ziemi Tykocińskiej, Bibliotekę Gminną, samorząd wiejski.
4. Dofinansowanie wypoczynku dla dzieci i młodzieży z rodzin dysfunkcyjnych, kosztów wyjazdu na wycieczki, do kina, teatru, na basen, lodowisko, opłacanie audycji muzycznych w szkołach.
5. Dofinansowanie imprez z okazji Dnia Dziecka i choinek noworocznych w świetlicach wiejskich.
6. Dofinansowanie festynów rodzinnych, imprez profilaktyczno-sportowych integrujących społeczeństwo.
7. Wsparcie edukacyjne grupy AA „Przebudzenie”, prowadzenie przez w/w organizację imprez okolicznościowych propagujących trzeźwe obyczaje dla osób uzależnionych i ich rodzin.
8. Dofinansowanie szkoleń, kursów specjalistycznych w zakresie pracy z dziećmi i młodzieżą oraz rozwijaniem umiejętności prowadzenia zajęć profilaktycznych organizowanych dla nauczycieli, pedagogów, którzy deklarują gotowość podjęcia pracy profilaktycznej z dziećmi lub młodzieżą i aktualnie są zatrudnieni w placówkach oświatowych.
9. Podnoszenie kompetencji osób pracujących z dziećmi i młodzieżą w zakresie skutecznych oddziaływań profilaktycznych oraz udzielających pomocy dzieciom z rodzin z problemem alkoholowym.
10. Wdrażanie programów i zachować prozdrowotnych dzieci i młodzieży.

Podmioty odpowiedzialne za realizację zadań:

1. Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Tykocinie
2. Dyrekcje Szkół na terenie miasta i Gminy.
3. Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
4. Posterunek Policji
5. Centrum Kultury, Sportu i Turystyki Ziemi Tykocińskiej.

V. Podejmowanie działań kontrolnych i interwencyjnych w związku z naruszeniem przepisów dotyczących reklamy i promocji napojów alkoholowych oraz zasad obrotu napojami alkoholowymi, występowanie przed sądem w roli oskarżyciela publicznego.

1. Podejmowanie przez GKRPA działań kontrolnych i interwencyjnych w stosunku do podmiotów handlujących alkoholem, monitorowanie sprzedaży alkoholu.
2. Podejmowanie interwencji w stosunku do osób prawnych i fizycznych łamiących zakaz sprzedaży alkoholu nieletnim.
3. Współpraca z organami ścigania na rzecz zwiększania bezpieczeństwa w ruchu.
4. Występowanie przez GKRPA (w wyniku kontroli postrzegania przepisów dotyczących zasad obrotu alkoholem na terenie gminy) do Burmistrza Gminy z wnioskiem o cofnięcie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych, za nieprzestrzeganie przepisów ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.
5. Podejmowanie działań edukacyjnych skierowanych do sprzedawców napojów alkoholowych.
6. Występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela posiłkowego.

Podmioty odpowiedzialne za realizację zadań:

1. Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
2. Posterunek Policji

VI. Wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów i integracji społecznej.

1. Wsparcie innych przedsięwzięć mających na celu przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu i marginalizacji w tym podejmowanie działań na rzecz reintegracji społecznej i zawodowej osób uzależnionych od alkoholu i ich rodzin.

Podmioty odpowiedzialne za realizację zadań:

1. Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Tykocinie

2. Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

VII. Zasady wynagradzania Członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

1. Członkowie Gminnej Komisji Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych za udział w posiedzeniu Komisji otrzymują wynagrodzenie bez względu na czas trwania posiedzenia;
2. Ustala się wynagrodzenie za każde posiedzenie Komisji w wysokości:
 - Przewodniczący 200 zł. brutto,
 - Z-ca przewodniczącego 150 zł. brutto
 - Członkowie 150 zł. brutto
3. Podstawą do wypłacenia wynagrodzenia jest podpis członka Komisji na liście obecności.

VIII. Finansowanie i kontrola efektywności Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Zgodnie z art. 18² ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi dochody z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych mogą być wykorzystane na realizację Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii i nie mogą być przeznaczone na inne cele.

IX. POSTANOWIENIA KOŃCOWE

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych obejmuje działania służące realizacji zadań własnych, efektem których powinno być:

1. Osiągnięcie celów wychowawczych wśród dzieci i młodzieży,
2. Zmniejszenie liczby osób uzależnionych,
3. Powstanie społecznych inicjatyw do rozwiązywania problemów alkoholowych,
4. Zmniejszenie ilości spożywanego alkoholu i używanych substancji psychoaktywnych,
5. Zmniejszenie liczby problemów w rodzinach, związanych ze spożywaniem napojów alkoholowych i używaniem narkotyków.

Planowana kwota środków finansowych na realizację Programu w 2020r. wynosi 85 000 zł.

Kontrola efektywności programu będzie prowadzona według potrzeb.